

ANALISIA

Munduko Koparen irabazlea

Axier Lopez
@axierL

Estadio, taberna eta albistegietako orroak futbola ez den gainerako guztia estaltzen hasi dira, baita nazioarteko futbolarekin lotutako negozio ilun eta ustelak ere. 2015eko AEBetako fiskal nagusiaren hitzak ahanzturaren zingiran urperatu dira jada: "Futbolaren kupuletan agerikoa, sistematikoa eta sakonki errotutakoa da ustelkeria". Errusiako gizonetako munduko futbol txapelketari begira izango dira 3.400.000 lagun, FIFArekin datuen arabera. Eta badakigu kiroletik baino negoziotik gehiago duela futbol modernoak.

2010ean Hego Afrikan, herritarren erdia pobrezian bizi zen eta 3.900 milioi dolar erabili zituzten Munduko Kopa prestatzeko. FIFAk 3.380 milioi dolarreko sarrerak izan zituen. 2014koan Brasilek 15.000 milioi dolar xahutu zituen azpiegiturretan, kostuen %90 Lularen Gobernuak hartu zituen bere gain. Eta *FIFA Go Home* oihuen artean, 2.600 milioi irabazi zituen FIFAk. Aurtengo edizioan ere joera goranzkoa da. FIFArekin diru sarreraren aurreikuspena 6.000 milioiokoa da. Errusiako Gobernuak gastuen -12.000 milioi dolar- %70 ordainduko du funts publikotik. Zifra estratosferikoen dantza honetan ez dago soberan datu hau gogoraraztea: "Etekin asmorik gabeko" elkarte suitzarra da FIFA. Milaka milioiko negozioa kudeatzen duen talde altruista, onura orokorra duena, laguntza publiko handiak jasotzen dituen (zergetan, adibidez) eta agintean talde 'selektotako' kideak dituen. Espainiako errege-etxeak sina lezakeen deskribapena da, baina ezberdintasun bat dago, ordea: FIFAn 'Urdangarinak' dozenaka dira.

FIFagate

2015ean AEBetako Justiziak FIFAko 41 langile, goi-kargu eta Amerikako hainbat gobernutako buruzagi -tar-

Blatter FIFAko buruzagi ohi ustela eta Putin.

tean Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nikaragua eta Panamako presidentek- inputatu zituen, futbolaren kontura bidegabeki aberasteagatik. FIFAko zuzendaritzan 17 urte zeramatzan Joseph Blatterrek 2015ean dimititu egin behar izan zuen. Ustelkeria kasuen uholdeari erantzuteko FIFAk Espainiako popularren esku-liburuari heldu zion: "Pertsonen akatsak dira, ez erakundearena". Hala, 2016an Gianni Infantino jarri zuten zuzendari, Blatterren gertukoa. Baina bera ere ez da ustelkeria akusazioez salbu. 2017an *Le Monde* egunkariak argitaratu zuen, Turkiako futbol partida batzuen iruzurretan parte hartu zuela Infantinok.

Etekin eskubideen gainetik

Pasa den astean FIFAko Kontseiluak erabaki du giza eskubideak betetzen ez dituzten herrialdeak ez zigortzea, aldek 156 eta kontrako 35 botorekin. Agian horregatik, FIFAk ez du arazorik izan datorren edizioa Qatar diktadura wahabistan egiteko. Prestakuntza lanak hasita dituzte eta, Amnistia Internazionalaren arabera, esklabotzatik gertuko baldintzetan ari diren 2.000 langile, gehienak nepaldarrak, hil dira Kopako azpiegituren eraikuntzan. Negozioa kirolaren gainetik dagoela ikusteko ageriko kasua da Qatarrekoa. Nazioarteko txapelketa eta liga gehienek udako etnaldian ospatu ohi dira munduko kopak. Baina, aldaketarik ezean, azaroan eta abenduan jokatu da 2022koa, tenperaturak 40 eta 50 gradutara heltzen baitira udan. Liga handien egutegiak baldintzatu behar izango dituzte.

Bai, baloia biraka hasi aurretik irabazlea adostuta zegoen. Inork baino gehiago, FIFAko lagunek ospatuko dituzte Azpilikueta, Odriozola eta enparauen golak.

EKONOMIAREN TALAIAN

Armagintzaren lobby, pozarren

Juan Mari Arregi

Ez da egia dirua falta denik munduan, estatuek eta Europar Batasunak dirurik ez dutenik herritarren behar soziolaboralak asetzeko. Gobernu bakoitzaren lehentasun politikoen menpe dago dena. Stockholmeko Bakearen Ikerketarako Nazioarteko Institutuaren datuen arabera, 2017an munduko gastu militarra bilioi bat eta erdi dolarrekoa izan zen. AEBek gastatu zuten gehien, 609.758 milioi dolar; Txinak hurrena, 228.231 milioi dolar; eta Errusiak 66.335 milioi gastatu zuen iaz. Europar Batasuna osatzen duten herrialdeek 300.000 milioi dolar gastatu zituzten eta ranking horren buru dago Frantziako Estatuak, 44.329 milioi dolarrekin. Espainiako Estatuak 16.227 milioi dolar gastatu zuen arlo militarrean joan den urtean.

Bistan da armagintzaren lobbya pozarren dagoela, are gehiago europar industria militarra 13.000 milioi euroko funtsarekin indartzeko joan den astean egindako iragarpenaren ondoren. "Bakearen Europar Tresna" deitzen dutena ere martxan jarri da: 10.500 milioi 2021-2027 epealdirako. Izenak izen, tresna horrekin finantzatu nahi dira beste herrialde batzuetako eraso militarrek. Gainera, Bruselak 6.500 milioi euro gordeko ditu "Europa Konektatu" izeneko mekanismora, Batasunean barrena auto militarren eta soldaduen garraioa ziurtatzeko.

Kurioski, gastu militarra eragiten duen "Defentsarako" europar politika da herrialde bazkideen artean adostasuna sortzen duen bakarretakoa. Armagintzaren lobby militarrek oso ondo funtzionatzen du Europar Batasuneko eta gobernuetako bulegoetan. Banku handiek eta multinazionalak euren interesak inposatzen dituzte. Gainerakoan, egon dadila gastu sozial apur bat ere... ozta-ozta masen matxinada eragozteko.